

Sønderjylland.

En Sønderjyder Oplevelse. I „Vejle A. Folkebl.“ skriver en Højskoleelev: Det blev jo bekendtgjort i forskellige Blade, at man frit kunde gaa over Grænsen for at faa Papirerne i Orden. Jeg blev da meget skuffet, da jeg forleden Dag rejste derover og med det samme blev sat fast af de tyske Myndigheder og blev ført til Vagstuen i Farris; her maatte jeg sidde en hel Dag og blev om Aftenen sammen med to, som delte samme Skæbne, ført til Haderslev, hvor vi blev indspærret i Amsretten, hver i sin Celle, og hvor vi maatte sidde en hel Nat og lide baade Hunger og Kulde. Om Morgenen Kl. 8 blev vi ført over paa Amsretten; men de vilde ikke have med os at gøre.

Nu skulde man jo have troet, at vi var bleven sat paa fri Fod, men det var da langtfra Tilfældet. Vi blev igen sat bag Laas og Lukke. Der sad vi nu til Kl. 12. Saa først kom vi paa fri Fod. D'Hrr. var nemlig bleven bange for os, da vi havde truet dem med at melde det til den ledende Mand i Haderslev. Thi det var jo fuldstændig ulovligt, som de behandlede os.

De tyske Nybyggere fortrækker. En Del af de i Rødding-Eggen bosatte ret talrige tyske Nybyggere har i følge „Dannevirke“ faaet travlt med at sælge deres Ejendomme til høje Priser for at vende tilbage til deres Hjemstavn. I den allersidste Tid har saaledes op imod en halv Snes solgt. En af dem, der sidst har solgt, er Landbolsmand Hempling paa Hygum Mark. Til Ejendommen hører 15½ Hektar meget mager Jord. Køberen er Ladmand Niels Madsen i Rødding. Prisen er med Besættning og Redskaber 40,000 Mark.

Altyskerne i Slesvig-Holsten. Berlin, 20. Marts. Paa Dagsordenen for Mødet i den slesvigholstenske Provisiallanddag i Gaar stod et Forslag fra Grev Rantzau-Breitenstein m. fl. vedrørende Forandringerne i Nordslesvig. Den kommissariske Overpræsident Kerbis erklærede imidlertid, at han ikke kunde tillade en Forhandling om dette Spørgsmaal paa Grund af de svævede diplomatiske Forhandlinger.

Formanden protesterede derimod, men erklærede, at han maatte bøje sig for Tvangen. Efter at ogsaa Forslagsstillerne i en Erklæring havde nedlagt den skarpe Protest imod, at Landdagen forhindres i at behandle et paa forskriftsmæssig Maade stillet Forslag, blev Forslaget derefter taget af Dagsordenen.

Hand vil blive i Sønderjylland. Ind til en Landmand i Haderslev Omegn kom ifølge „Dannevirke“ forleden Dag en civilklædt Tysker og hilste nok saa venlig paa ham. Landmanden kunde ikke genkende den fremmede, fordi han var bleven saa medtaget af Nød og Sult i sin Hjemstavn, der ligger i den neutrale Zone ved Rhinen. Den fremmede Vagtmænd, som i længere Tid havde ligget i Landsbyen for at passe paa de Krigsfanger, der var sysselsatte hos Bønderne. I de 7-8 Uger, han havde været borte i sin Hjemstavn, havde han mistet 20 Pund i Vægt, og han, der er ugift, var nu kommen her op igen for at søge Arbejde. Hellere vilde han tigge sig frem i Nordslesvig end tilbage til sin Hjemstavn til Nød og Sult.

Usikkerheden for hjemvendende Sønderjyder. „Hovedst.“ meddeler, at Udenrigsministeriet gennem den sønderjydske Fond paa det Bestemteste har fraraadet Sønderjyderne at rejse hjem. Gør de det, sker det paa egen Resiko. Efter al Sandsynlighed vil den tyske Regering paany indkalde de Fanger, der kommer fra „Forræderlejerne.“ Og Rygtet vil vide, at de hjemvendende Sønderjyder vil blive sendt mod Spartakisterne. Tre Sønderjyder, hvem Længslen efter Far og Mor

allerede Dagen efter deres Hjemkomst drev bort fra København over Grænsen, er bleve arresterede og ført sydpaa. Maaske vil de arresterede Sønderjyder blive sendt hjem, naar der paa rene Sted er nedlagt en Indsigelse mod det ulovlige Skridt.

Skudt af en tysk Grænsevagt. Det meddeles „Ribe Stiftst.“, at den tyske Grænsevagt adskillige Steder optræder uden Forstaaelse af den nye Tingenes Tilstand og gør det temmelig risikabelt at søge over Grænsen.

Saaledes gik en Mand, August Bjerrum, fra Toftlund i Søndags Morges gennem Raadager for at foretage en Tur ind i Danmark. Men han naaede ikke saa langt. To Grænsevagter, der ligger indkvarterede i Elias Andersens Gaard i Raadager, skød efter ham og saarede ham bag i det ene Laar. Den saarede er ført til Toftlund Sygehus.

Det fortjener at fremhæves, at de tyske Grænseposter stod ved Gaarden og skød August Bjerrum ned og ikke patruljerede ude langs Grænsen.

Syd- og Mellemslesvig. Efter hvad „København“ erfarer, vil Løsningen af det sønderjydske Spørgsmaal sikkert blive noget forhalet, da de Forenede Staters Repræsentanter paa Fredskonferencen har stillet Krav om at høre en Deputation fra de tysktalende, dansk-sindede Syd- og Mellemslesvigerne, inden de slutter sig til Indstillingen om Folkeafstemning. Den Slesvigske Deputation, der skal være under Vejs til Paris, kræver en Afstemning sydfra Liniens Slien — Dannevirke og nordpaa.

Sønderjydske Handeler. Odense, 22. Marts. Forvalter Ejner Plum i Assens har købt Gaarden Lysholt paa Als. Areal 147 Tdr. Land, for 380,000 Mark. — Slattermestrene Brødrene Hansen af Assens og Faaborg har købt Tandst Kro paa Als. Roskilde, 22. Marts. Købmand N. C. Weismann i Roskilde har af Hotelejer Petersens Enke købt Rødding Hotel i Sønderjylland for 210,000 Mk. Overtagelse 1. Maj.

— Overkellner Chr. Hansen paa Hotel „Prinsen“ i Roskilde har af et Konsortium, bestaaende af Mejerier Gahngaard og Grossererne P. og S. Plum i København købt Hotel Alhambra i Sønderborg for 180,000 Kr.

Andreas Grau er tilfreds med det opnaaede Resultat. De sønderjydske Deltagere i Pariserdelegationen tog straks efter Ankomsten til deres Hoteller.

Hanssen-Nørremølle tog ind paa „Hafnia“, Kloppenborg Skrunksager og Nis Nissen paa „Dannevirke“, Andr. Grau led den ikke ubekendte Skæbne, ikke at kunne faa noget Hotelværelse, men saa tog Boghandler Fergo sig af ham.

Vi havde ud paa Aftenen Lejlighed til at veksle nogle Ord med Red. Grau, der udtalte: „Det er gaaet absolut godt, vi blev modtaget alle Vegne, og vore Krav mødte fuld Forstaaelse. Overalt, hvor vi kom frem, var Vejen forberedt nemlig af Kammerherre Bernhoff. Vi forhandlede særlig med den belgiske Kommission, men havde ogsaa en Del Møder med private indflydelsesrige Mænd, de viste alle stor Forstaaelse af vore Krav, og selv om enkelte syntes at vi var for beskedne, forstod de dog, at vi ikke ønskede et rent tysk Element. Jeg personlig er overmaade godt tilfreds med Rejsens Resultat, og, maa jeg sige, dette gælder ogsaa Flensborg, hvortil de jo kender min Stilling.

Jeg kan overhovedet ikke tænke mig noget bedre Resultat.“

Et betydningsfuldt Kommuneraadsvalg. Ved Kommuneraadsvalget i Ravsted Sogn (Tønder Amt) valgtes 3 Danske og 3 Tyske, i Fogdrup ligesaa, i Hyneding 5 Danske, ingen Tysker.

Dette Valg er af særlig Interesse, fordi der i Ravsted Sogn findes en nedarvet, indgroet

Tyskhed. Allerede i 1867 — ved det første Valg til den nordtyske Rigsdag — stemte Flertallet i Ravsted tysk. Det var det eneste Sogn nord for den daværende Afstemningslinie, der havde tysk Flertal. Ved det sidste Rigsdagsvalg før Krigen (1912) afgaves 75 danske og 104 tyske Stemmer.

Enhver sønderjydske Krigsfange, der passerer Grænsen, vil blive anholdt. Ribe, Fredag den 21. Marts. I Eftermiddag er en af de hjemvendende sønderjydske Krigsfanger, der drog over Grænsen i Aftes, vendt tilbage hertil og meddelte ifølge „Ribe Stiftstidende“, at den tyske Grænsevagt har Ordre liggende, der paabyder at anholde enhver hjemvendende sønderjydske Krigsfange. De saaledes anholdte afsendes til Lockstedt-Lejrene. Den tyske Grænsevagt, der gav Bladets Hjemmelsmand disse Oplysninger, gav Sønderjyden Tilladelse til at gaa tilbage over Grænsen.

Frankrig frigiver de sønderjydske Krigsfanger. Paris, Fredag den 21. Marts. Agence Havas meddeler: Den franske Regering har givet sit Samtykke til, at de tyske Krigsfanger, som stammer fra det danske Slesvig, øjeblikkelig bliver hjemsendt. Den første Afdeling Fanger vil blive sendt til Danmark om Bord paa et Skib under dansk Flag. Det menes, at Slesvigerne vil kunne afrejse paa Søndag.

Fra Sønderjyllands Trængselsaar.

Da Forsamlingshuset Sundede i sin Tid blev indviet, havde Pastor Vilhelm Gregersen, som selv er Sønderjyder, skrevet nedenstaaende Sang. Lærerigt at se i 1919, hvordan man sang i Sønderjylland i 1911!

„Natt.“
Vinterstorm i al din Vælde, du regerer kun en Tid, visne Grene kan du fælde, rens Luft med din Strid — men ret aldrig kan du blæse Solen ned fra Himlens Tag, og din Dødsdom vil den læse, naar det bliver Vaar en Dag.

Vinterstorme, Vintertanker kve aldrig Aandens Magt; hvor de sandtru Hjerter banker, bier Haabet uforagtet; og som gamle Graner duppes gyldent efter Storm og Slud, og som unge Roser, knoppes, dejligt springer Haabet ud.

Kling, vort Modersmaal, fra Læben som en Lur i Stormens Sus, dal med Ild til al vor Stræben, syng om Mod fra Hus til Hus — tag et Solbad under Buen, Himlens Hvælving fri og blaas, bær saa Solskin ind i Stuen, ind til Vuggen og de Smaa.

Opad, fremad! Det er Røsten, som skal raade i vort Hjem! Opad! først, thi der er Trøsten, og saa frejdigt: Fremad, frem! Op til Tak for alt vort Eje, op til Bøn i alt vort Savn — Gud befalet alle Veje i det allerstørste Navn!

Vilh. Gregersen.

Sejrslaanet.

Paa Dagen da Vaabenstilstanden blev underskrevet, traadte

Kvitteringer.

Japanmissionen:
Før kvitteret se Kbl. Nr. 17 \$8073.79
Moorhead, Ia., Bethesda Mgh. S. S. 5-Cents-Forening 5.00
Ruskin, Nebr., L. E. Hansen og Hustru 2.00
Sidney, Mont., Martin H. Iversen for Stud. Hiraiz 40.00
Racine, Wis., „C. N. E.“ 1.50
Staplehurst, Nebr., Kvf. 5.00
Oakland, Calif., C. Pedersen 6.00
Spencer, Ia., Mrs. Anders Larsen 4.00
Selma, Calif., Pella Mgh., M. Junel \$10; B. Tobiasen, T.L. Andersen, Mrs. M.J. Schultz, Peter Jensen, H.J. Jakobsen, H.C. Nielsen, C. Jensen, L. Lauritsen, hv. \$7; C. Svendsen \$6; J. P. Olsen, H. Fritzen, A. H. Andersen, Paul Petersen, H. J. Knudsen, P. Thomsen, hv. \$4; A. Mose, N. Thomsen, L. Jensen, Allen R. Johnsen, Martin Jensen, C. B. Jensen, Anders Petersen, N. Jørgensen, H. P. Hansen, Niels Nielsen, Andy Nielsen, P. Tryk, A. Grill, J. H. Jensen, C. M. Lauritzen, Peter Bohl, C. P. Jensen, M. C. Jensen, Ben Rasmussen, C. Mortensen, Anders Petersen hv. \$2; A. Jørgensen, C. Christensen, John Rasmussen hv. \$1.50; Robert Mose 50c;

vort Land ind i en ny Tidperiode. De fire lange Krigsaar var Forberedelsens Tid: nu skal vil til at arbejde og omordne og fuldføre Rekonstruktionsværket. Dette er den store Tid, vi har længtes efter; det gælder fuldt saa meget nu som i Krigsperioden, at alle og enhver gør sit til, at de store Spørgsmaal, der foreligger til Løsning, bliver løst paa en for Land og Folk heldig og tilfredsstillende Maade.

I fire lange Aar udgød vore Mænd deres Blod og led Døden for en stor Sags Skyld. De kæmpede for et Privilegium, som den 11. November 1918 blev dem og os indvilget. Frihed, Demokrati og Folkestyre var reddet — det er vor Opgave at gøre Idealet til en levende, pulserende Virkelighed. Store Ting foreligger og meget Arbejde.

Er det bare „tilbage til Forretningen“, De har tænkt paa, nu naar Krigen er saagodt som endt? Har De maaske ikke tænkt paa vort Ansvar lige overfor den Sejr og det Privilegium, vi har vundet? Har De tænkt paa Værdien for Menneskeheden af det, der er indvundet ved Krigen? Li-gegyldig hvor stor vor Indsats, vi har ikke Lov til at slaa os til Ro paa det vi har gjort. Vejnen ligger fremad, ikke tilbage.

Den første Prøve paa, om vi er vore Idealer tro, vil Regeringen fortage i en meget praktisk Form, nemlig en Opfordring til alle om at deltage i det femte Liberty Loan — kaldet Sejerslaanet — ved at tegne sig for Obligationer i den Udstrækning, som Ens økonomiske Evner tillader. Penge maa til for at dække Omkostningerne. Det, som er værd at eje, er ogsaa værd at betale for. Det er den eneste rigtige og retfærdige Maade at gøre det indvundne til vort eget paa.

Freden — en varig Fred — er vor, men kun paa Betingelse af, at vi betaler for den. Prisen er ikke nogen Godt købspris; den svarer til den Kraftudfoldelse, der bidrog til, at Krigen blev vundet et halvt Aar tidligere end de fleste Mennesker troede var mulig. Da Vaabenhvilen indtraadte var der her i Landet, i fuldt eller i delvis fuldt færdig Stand. Krigsmateriale nok til at forsyne komplet to nye Feltarmeer paa tilsammen 2,400,000 Mand. Dette havde den tyske Hærstyrelse god rede paa. Det er Grunden til, at Vaabenstilstanden blev underskrevet den 11te November i Fjor istedenfor et halvt Aar senere. Hvis Krigen havde vedværet et halvt Aar til, vilde der i Følge Generalstabens Beregninger, yderligere havde faldet opimod 100,000 Amerikanere. Det er dette vi skal betale for med Sejerslaanet. Laanet vil blive fuldtegnat, derom er der ikke Tvivl, men overlader vi hele Byrden til Bankerne, vil der ikke blive Penge nok igen til de normale løbende Forretningsslaan, og da faar Landet tage Følgerne. Under saadanne Forhold vil en industriel og kommerciel Nedgangsperiode være uundgåelig. Men det er ikke Maaden at betale for den nye Era, der er vundet for Menneskeheden.

Adresseforandring: Past. H. Nielsen, for Poy Sippi, Wis., nu Minden, Nebr., Rt. 1.

R. P. Rasmussen, J. Jensen, J. E. Pedersen hv. \$1 146.00
Couffer, Ia., Nazareth Mgh. S. S. Kvantals Offer 7.00
Elk Horn, Ia., Jacob Jacobsen 5.00
Waupaca, Wis., Helligaands Mgh. S.S. og Bibelklasse 31.06
Valentine, Mont., K. Lund 5.00
Pacific Kred. Kvindeforeningsforbund til Stud. Muto 10.55
North Dakota Kred. Hedningemissionsf. 25.00
Ruthon, Minn., Mrs. Niels Olsen 10.00
Ruskin, Nebr., Thorvald Jørgensen 15.00
Indianapolis, Ind., Trefoldigheds Mgh. S. S. 6.00
Albert Lea, Minn., L. P. Andersen og Hustru 10.00

Tilsammen \$8407.90
Vi behøver endnu for dette Aar \$1500.00

Indianermissionen,
Før kvitteret se Kbl. Nr. 17 \$2855.79
Hutchinson, Minn., St. Mortens Mgh. S. S. 10.00
Moorhead, Ia., Bethesda Mgh. S. S. 5-Cent-Forening 5.00
Ruskin, Nebr., L. E. Hansen og Hustru 2.00
Oakland, Calif., C. Pedersen 3.00
Selma, Calif., Pella Mgh. M. Junel \$5; B. Tobiasen, T. L. Andersen, Mrs. M. J. Schultz, Peter Jensen, H. J. Jakobsen, H. C. Nielsen, C. Jensen, L. Lauritsen hv. \$3; C. Svendsen, P. Thomsen, hv. \$2; H. Fritzen, A. H. Andersen, Paul Petersen, H. J. Knudsen, J. P. Olsen, A. Mose, N. Thomsen, L. Jensen, Allen R. Johnsen, Martin Jensen, C. B. Jensen, Anders Petersen, N. Jørgensen, H. P. Hansen, Niels Nielsen, Andy Nielsen, P. Tryk, A. Grill, J. H. Jensen, C. M. Lauritzen, Peter Bohl hv. \$1 54.00
Ruskin, Nebr., Thorvald Jørgensen 15.00
Albert Lea, Minn., L. P. Andersen og Hustru 5.00

Tilsammen \$2949.79

Indremissionen:
Før kvitteret se Kbl. Nr. 17 \$2745.89
Ruskin, Nebr., L. E. Hansen og Hustru 2.00
Oakland, Calif., C. Pedersen 3.00
Ruskin, Nebr., Thorvald Jørgensen 10.00

Tilsammen \$2760.89

Vi behøver endnu omkring \$300.00

Utahmissionen:
Før kvitteret se Kbl. Nr. 17 \$2221.75
Fra Udvalget i Danmark 1448.09
Minden, Nebr., Mrs. John Thomsen 2.00
Hutchinson, Minn., St. Mortens Mgh. (alle Mrs.) 2.00
Christ Jensen, Søren Petersen, Simon Betker, Niels Petersen, Andrew Olsen, Hans Knudsen, Andrew Petersen, Hans Hansen, Jens Betker, Søren Andersen, Anton Jørgensen, Knud Rasmussen hv. \$1 12.00
Ruthon, Minn., Mrs. Niels Olsen 5.00
Ruskin, Nebr., Thorvald Jørgensen 15.00
Albert Lea, Minn., L. P. Andersen og Hustru 5.00

Tilsammen \$3708.54

Alderdømsmissionen:
Før kvitteret se Kbl. Nr. 13 \$62.39
Beresford, S. Dak., Mrs. N. G. Hansen 5.00

Tilsammen \$67.39

Til en Kirke i Hida, Japan:
Før kvitteret se Kbl. Nr. 17 \$1803.76
Dickson, Alta., Can., Bethania Mgh. S. S. 9.00
Spencer, Ia., Mrs. Anders Larsen 2.00
Ruskin, Nebr., Thorvald Jørgensen 10.00

Tilsammen \$1824.76

Til Køb af mere Land ved Skolen:
Før kvitteret se Kbl. Nr. 17 \$1052.00
Audubon, Ia., Einer A. Andersen 15.00
Spencer, Ia., Louis Larsen hv. \$10; Niels C. Westergaard, Mrs. Jens Petersen hv. \$5; Edna Petersen \$1 21.00
Elk Horn, Ia., Jacob Jacobsen 10.00
Minden, Nebr., Andrew Johnsen 5.00

Tilsammen \$1103.00

Armenian og Syrian Relief:
Chicago, Ill., Golgatha Mgh. Ethel Hansen 1.00
Den almindelige lutherske Indsamling:
(National Lutheran Council)

Før kvitteret se Kbl. Nr. 16 \$3674.82
Minden, Nebr., Bethania Mgh. 8.00
Fresno, Calif., Bethel Mgh. 90.00

Tilsammen \$3772.82

Maskinhuset:
Før kvitteret se Kbl. Nr. 9 \$64.00
Brush, Colo., Mrs. A. Møller 2.00

Tilsammen \$66.00

Præsterens Ligningsfond:
Eugene, Oregon, Pastor A. S. Nielsen 5.00

Skolekassen:
Før kvitteret se Kbl. Nr. 17 \$7239.34
Minden, Nebr., Mrs. Niels Mathiesen \$1; Mrs. John Thomsen \$2 3.00
Greenville, Mich., L. H. Christoffersen, N. A. Nielsen hv. \$2 4.00
Ruskin, Nebr., L. E. Hansen og Hustru 2.00

Standard, Alta., Can., Nazareth Mgh. J. Rasmussen, J. K. Jensen, Axel H. Nielsen, N. O. Nielsen, H. W. Larsen hv. \$2; Jørgen Laursen, John P. Larsen, L. P. Laursen, M. M. Jensen, S. E. Rasmussen, Anthon Myrthu, Willie Myrthu, O. P. Larsen, Geo. L. Pedersen, Mads Zakariassen, Thorvald Rasmussen, M. Lauritsen, A. A. Lauritsen, J. P. Petersen hv. \$1 24.00
Ruskin, Nebr., Thorvald Jørgensen \$10; J. C. Mortensen \$5; Niels C. Jensen \$2; Marthilde Petersen, Edward Nielsen hv. \$1 19.00

Indianapolis, Ind., Trefoldigheds Mgh. Anders Robinsens, John Jensen, Jens Siersbeck, P. C. Moller, Edward Olsen, hv. \$2; Pastor C. Jeppesen og Hustru \$2.50; L. P. Hansen, Mrs. J. Siersbeck hv. \$1.50; S. Hansen, H. Videbeck, Anker Siersbeck, John Robinsens, Chris Bruns, Peder Pedersen, Hannah Mayer, Harry Stevens hv. \$1; Henry Siersbeck, Sine Moller, Laura Moller, Ola Rasmussen, Mrs. Martha Leonard hv. 50c; Louis Moller, Elva Olsen, Niels Moller, Edna Olsen, Bertha Olsen, hv. 25c, N. C. Christensen \$3.75; Hans Clausen \$4; Peter Rasmussen \$7; Søren Sørensen \$3. 45.00
Albert Lea, Minn., L. P. Andersen og Hustru 10.00
Kenmare, N. Dak., Nazareth Mgh. Mrs. M. C. H. Rohe, Edna Nielsen, hv. \$2; J. C. Jensen \$1 5.00

Tilsammen \$7351.34
Mangler endnu \$1650.00

Til en Kirke i Kurume, Japan:
Før kvitteret se Kbl. Nr. 17 \$6014.82
Racine, Wis., „C. N. E.“ 2.00
Albert Lea, Minn., L. P. Andersen og Hustru 5.00

Tilsammen \$6021.82

Blair, Nebr., den 25. April 1919.
Med Tak modtaget Otto Hansen,
Kass. f. d. ev. luth. Kirke i Amerika.